

HAFTAYA BAKIŞ

ABD ekonomisi beklentilerin üzerinde büyüdü.

ABD ekonomisi 2016'nın son çeyreğinde tüketim harcamalarındaki toparlanmanın etkisiyle %2,1 ile beklentilerden hızlı büyüdü. ABD'nin önemli sanayi merkezlerinden olan Chicago bölgesinde imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Mart ayında da 57,7 seviyesiyle güçlü seyrini koruyarak, ABD ekonomisine ilişkin olumlu görünümün sürdüğüne işaret etti. Diğer taraftan, aynı dönemde gerileyen Michigan tüketici güven endeksi ve Şubat ayında tahminlerin altında kalan kişisel harcamalar, ekonomi politikasındaki gelişmelere paralel olarak önümüzdeki dönemde tüketim eğiliminde oynaklık olabileceğini gösterdi.

Geçen hafta Fed yetkilileri yaptıkları konuşmalarda ekonominin güçlü performansına dikkat çekerek, faiz artışlarının devam etmesi gerektiği yönünde görüş bildirdiler. Fed yetkilileri genel anlamda büyüme, işsizlik ve enflasyon göstergeleri temelinde ekonominin "normale döndüğü" görüşünde birleşti. Ekonominin istikrarlı bir büyüme patikasına oturmasının ve ekonomik aktiviteye ivme kazandırılmasının yolunun ise maliye politikalarından geçtiği ifade edildi. Diğer taraftan, 2017 yılı için planlanan faiz artışlarının hızı konusunda üyeler arasında henüz bir mutabakat sağlanamazken, 3'ten fazla artış yapılması için enflasyonun belirgin bir şekilde yükselmesi gerektiğine vurgu yapıldı.

Avrupa ekonomisinde toparlanmanın kalıcılığı sorgulanıyor.

Euro Alanı'nda öncü verilere göre tüketici fiyatları Mart ayında yıllık bazda %1,5 ile tahminlerden yavaş artarken, ekonomik güven endeksi geriledi. 2016'nın son çeyreğinden itibaren bölgede ekonomik aktivite kısmen canlanmakla birlikte, veriler henüz bu hareketin kalıcılığına dair net bir sinyal vermiyor. Euro Alanı'nda süregelen zayıf talep koşulları, ekonomik aktivitedeki toparlanmayı geciktiren faktörlerden biri olarak görülüyor. Nitekim Mart'ta aylık bazda artmakla beraber, bölgede tüketici güveni hala zayıf seyrediyor. Bu durumun Avrupa Merkez Bankası üzerindeki genişleyici para politikasından çıkış baskısını bir miktar hafiflettiği düşünülüyor.

Brexit süreci resmen başladı.

İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılma süreci (Brexit), Başbakan May'ın Lizbon Anlaşmasının 50. maddesine göre hazırlanan ayrılık mektubunu imzalamasıyla resmen başladı. AB ile İngiltere arasında 2 yıl sürmesi beklenen müzakerelerde çekişmeli bir pazarlık süreci yaşanması muhtemel görünürken, bu ayrılıktan her iki tarafın da ekonomik ve politik olarak zarar görebileceği düşünülüyor. Brexit'in İngiltere'ye daha düşük ekonomik büyüme, buna bağlı olarak azalan gelirler, artan borç yükü ve işsizlik olarak geri dönmesi bekleniyor. Ayrıca İngiltere'nin, üye olduğu döneme ait taahhütlerine bağlı olarak AB'ye 60 milyar euro değerinde bir ödeme yapması bekleniyor. AB'nin ise bu süreçte önemli bir politik ve ekonomik müttefikini kaybedeceği ve birlik içi dengeleri yeniden düzenlemesi gerekeceği düşünülüyor. Zira AB bütçesine katkısı ve sahip olduğu görece önemli oy hakkı sebebiyle birliğin politikaları konusunda belirleyici rol oynayan İngiltere'nin AB'den çıkışının fikir ayrılıklarını yeniden gündeme getireceği tahmin ediliyor.

HAFTALIK VERİLER

	24/Mar	31/Mar	Değişim		24/Mar	31/Mar	Değişim
BIST-100 Endeksi	90 383	88 947	-% 1.6 ▼	EUR/USD	1.0797	1.0649	-% 1.4 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%11.50	%11.30	-20 bp ▼	USD/TL	3.6098	3.6342	% 0.7 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2.40	%2.40	-1 bp ▼	EUR/TL	3.8982	3.8721	-% 0.7 ▼
EMBI+ (baz puan)	331	338	7 bp ▲	Altın (USD/ons)	1 244	1 249	% 0.4 ▲
EMBI+ Türkiye (baz puan)	311	315	4 bp ▲	Petrol (USD/varil)	50.2	52.3	% 4.3 ▲

bp: baz puan

Çin’de öncü göstergelerde olumlu seyir...

Çin’de resmi imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI), Mart ayında 51,8 değerini alarak son 5 yılın en yüksek seviyesine çıktı. Bu dönemde hizmetler PMI verisi de 55,1’e yükseldi. 50 referans değerinin üzerinde açıklanan PMI verileri, sanayi ve hizmetler sektörlerinde ekonomik aktivitenin hızlandığını gösteriyor. Özel sektör yatırımlarının etkisiyle 2016 ortasından itibaren yükseliş trendini koruyan imalat sanayii üretimi, Çin ekonomisindeki toparlanmaya dair olumlu işaretler veriyor.

2016’da Türkiye ekonomisi beklentilerin üzerinde büyüdü.

2016’nın 3. çeyreğinde daralan Türkiye ekonomisi, son çeyrekte kamunun ekonomik faaliyeti destekleyici önlemlerinin de etkisiyle toparlandı. TÜİK tarafından zincirlenmiş hacim endeksiyle hesaplanan GSYH 4. çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,5 artarken, 2016 için yıllık büyüme oranı %2,9 ile beklentilerin üzerinde açıklandı. Son çeyrekte tüketim harcamaları hız kazanırken, yatırımlar ılımlı seyretti. Net ihracatın büyüme katkısı negatif olmaya devam etti. Sektörlerin katma değerlerindeki değişimlere bakıldığında, 2016 yılı genelinde hizmetlerde ve tarımda azalış görülürken, sanayi ve inşaatla artış kaydedildi. Tarım sektöründeki azalış büyük ölçüde dış ticaret kaynaklı gelişmeler ve yüksek baz etkisinden kaynaklandı. Ayrıca, bu dönemde hanehalkı nihai tüketim harcamaları %2,3 yükselirken, söz konusu harcamaların GSYH’deki payı %59,5 olarak gerçekleşti ([Ekonomik Büyüme Raporumuz](#)).

İç tüketimde canlanma işaretleri...

Geçen hafta açıklanan ekonomik ve tüketici güveni verileri, yurt içi ekonomik aktivitede toparlanmanın süreceğine dair beklentilerin güçlendiğine işaret etti. Nitekim ekonomik güven endeksi Mart’ta aylık bazda %5 artarak 96,1’e yükseldi. Alt gruplar bazında incelendiğinde, inşaat sektörü güven endeksindeki aylık %12,3’lük artış dikkat çekti. Bu gelişmede sektörde satışları artırmaya yönelik kampanyalar, kredi faiz oranlarında düşüş ve KDV indirimi gibi uygulamalar etkili oldu. Aynı dönemde tüketici güven endeksi önceki aya göre %3,2 artarak 67,8’e çıktı. Önceki aya göre genel ekonomik durum beklentisinde belirgin bir düzelmeye gözlenirken, hanehalkının harcama eğiliminin artması dikkat çekti. Reel kesim güven endeksi ise 2,8 puan artışla 108,1’e yükseldi. Diğer taraftan, mevsimsellikten arındırılmış endeksin alt kırılmaları, mevcut dönemdeki düzelmeye karşın, gelecek dönemde üretim ve ihracatta daralma beklendiğine işaret etti.

Dış ticaret açığı yükseldi.

Dış ticaret açığı Şubat ayında bir önceki yılın aynı dönemine ayına göre %15 artarak 3,7 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde yıllık bazda ihracat %1,9 azalırken, ithalat %1,6 arttı. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise önceki yılın aynı dönemine göre gerileyerek %76,7’ye indi. Şubat’ta en fazla ihracat yapan sektör yıllık %13’lük artışla motorlu kara taşıtları olurken, en fazla ithalat %42,8’lik yükselişle mineral yakıtlar ve yağlar sektöründe gerçekleşti. Başlıca ihraç pazarları Almanya, Birleşik Arap Emirlikleri, Irak ve İngiltere olurken; Avrupa Birliği’nin toplam ihracattaki payı %45,7’ye geriledi. İthalatta ilk sırayı Çin alırken, bu ülkeyi Almanya ve Rusya izledi. Önemli ihraç pazarlarımızda devam eden sorunlar ve emtia fiyatlarındaki yukarı yönlü hareket paralelinde dış ticaret açığındaki genişlemenin sürmesini bekliyoruz ([Dış Ticaret Raporumuz](#)).

Yurt içinde enflasyon arttı.

TÜİK verilerine göre, Mart’ta bir önceki aya göre TÜFE %1,02, Yİ-ÜFE %1,04 arttı. Böylece, yıllık artış TÜFE’de %11,29, Yİ-ÜFE’de %16,09 oldu. Bu dönemde aylık bazda en yüksek artış tüketici fiyatlarında giyim ve ayakkabı grubunda, üretici fiyatlarında ise temel eczacılık ürünlerinde gerçekleşti ([Enflasyon Raporumuz](#)).

SEKTÖREL GELİŞMELER

Ete tavan fiyat uygulaması...

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı, son dönemde artan spekülasyonlar ve buna bağlı fiyat artışlarının önüne geçmek amacıyla kırmızı ete tavan fiyat uygulaması getirileceğini açıkladı. Bu çerçevede, Et ve Süt Kurumu'nun (ESK) kasaplara kilogramı 22,5 TL+KDV seviyesinden taze karkas sığır eti; yemek şirketlerine ve et sanayicilerine ise 20,5 TL+KDV düzeyinden dondurulmuş karkas sığır eti satacağı bildirildi. Ayrıca, kasapların piyasaya çeyrek ya da bütün karkas satamayacağı ifade edildi. ESK tarafından satılacak toplam ürün miktarının üst sınırı ise kurumun stok durumuna göre, firma bazında aylık maksimum 50 ton olarak belirlendi.

Yabancı ziyaretçi sayısındaki azalış sürüyor.

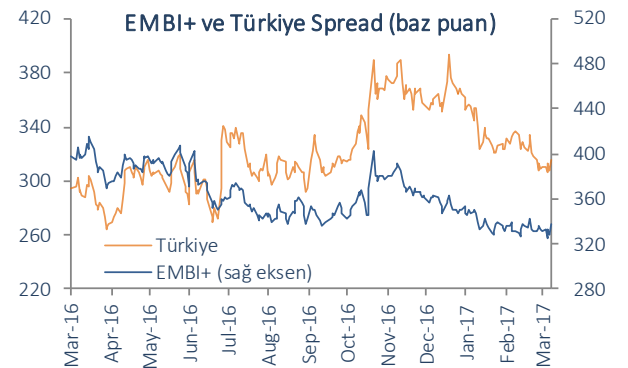
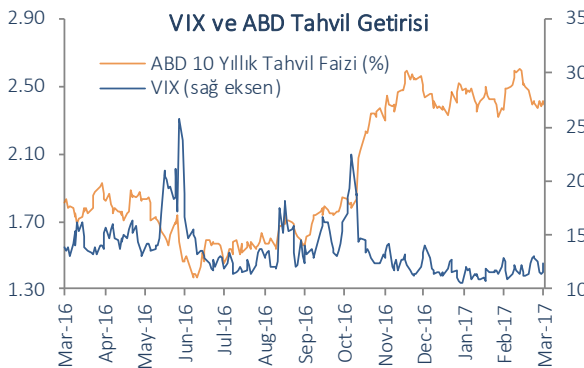
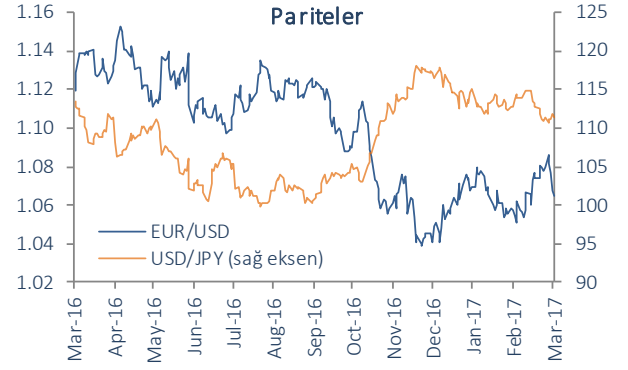
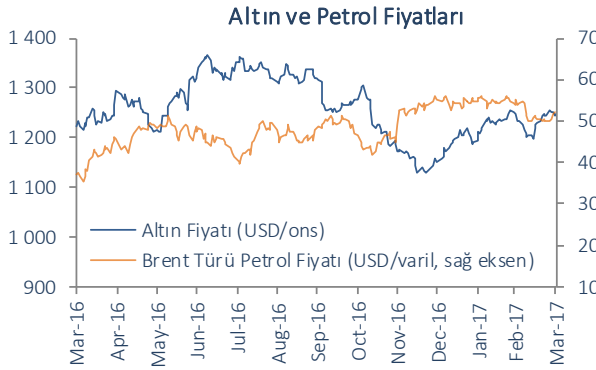
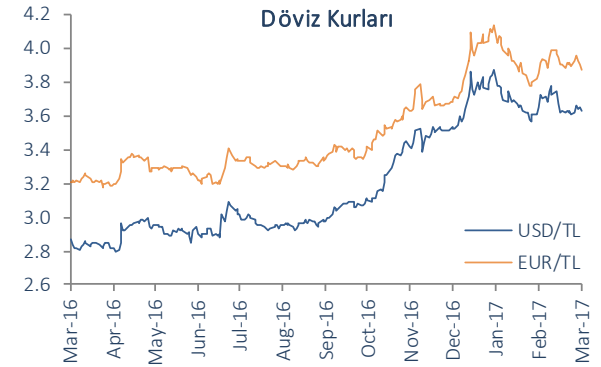
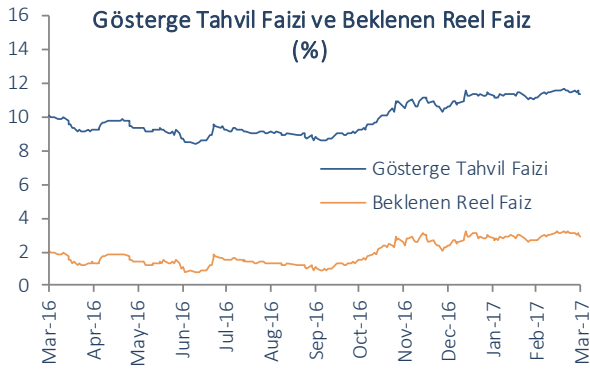
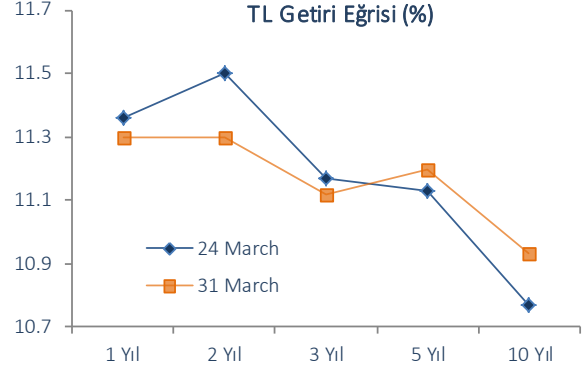
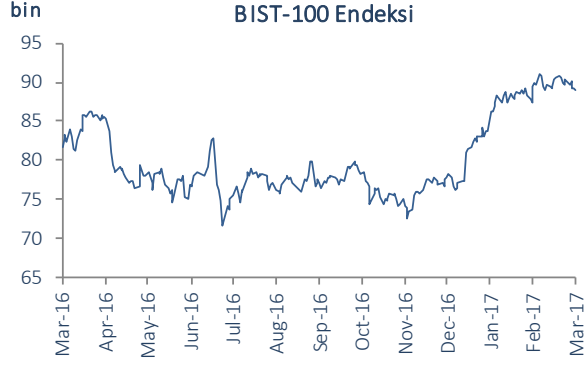
Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı Şubat ayında yıllık bazda %6,5 geriledi. Bu dönemde, ilişkilerin düzelmesi paralelinde Rus turist sayısı yaklaşık 2 katına çıkarken, güvenlik endişeleri nedeniyle Avrupalı ziyaretçi sayısındaki düşüş devam etti.

Öte yandan Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) tarafından uluslararası seyahat ve rezervasyon portalı Booking.com'a haksız rekabetin önlenmesi amacıyla 2015 yılında açılmış olan dava geçen hafta sonuçlandı. Buna göre, Türkiye'de Booking.com üzerinden Türkiye'deki tesislere yönelik işlemler durduruldu. TÜRSAB tarafından savunulan seyahat acentelerine karşı haksız rekabet yürütüldüğü görüşlerine karşın, Booking.com yetkilileri, karara karşı olduklarını ve temyize gideceklerini ifade ediyor. TÜRSAB tarafından yapılan değerlendirmede söz konusu kararın emsal niteliğinde olduğu ve aynı kararın benzer online rezervasyon siteleri için de uygulanmasını istedikleri dile getiriliyor. Bu çerçevede önümüzdeki dönemde trivago.com ve tripadvisor.com gibi diğer online rezervasyon siteleri için de benzer uygulamaların gündeme gelmesi bekleniyor.

Market poşeti uygulamasına ambalaj sanayicilerinden tepki...

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) tarafından yapılan açıklamada, "Atık Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında market poşetleri ile ilgili düzenlemenin 1 Ocak 2019'da yürürlüğe gireceğini ve süreçle ilgili olarak 2025 sonuna kadar kademeli bir geçiş öngörüldüğünü bildirdi. Plastik poşetlerin yasaklanmasının söz konusu olmadığını vurgulandığı açıklamada, AB mevzuatına uyum kapsamında plastik alışveriş torbalarının tüketiminin azaltılmasının hedeflendiği duyuruldu. Bu kapsamda ücretli poşet uygulamasının yalnızca market kasalarında yer alan 15-50 mikron arası kalınlığa sahip ürünler için geçerli olacağı belirtildi. Ayrıca, belediye kontrolünde bulunan pazar yerlerinin uygulama kapsamında olmadığı bildirildi.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

	Dönemi	Piyasa Beklentisi
3 Nisan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)	Mart	aylık %1,02 (G)
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE)	Mart	aylık %1,04 (G)
ABD Markit İmalat PMI	Mart	53,5
ABD ISM İmalat PMI	Mart	57,1
Euro Alanı Markit İmalat PMI	Mart	56,2
Euro Alanı İşsizlik Oranı	Şubat	%9,5
Euro Alanı Üretici Fiyat Endeksi	Şubat	aylık %0,3
4 Nisan 10 Yıl Vadeli Sabit Kuponlu Devlet Tahvilinin Yeniden İhracı	-	-
ABD Fabrika Siparişleri	Şubat	aylık %1
Euro Alanı Perakende Satışlar	Şubat	-
5 Nisan Hazine İç Borç Ödemesi (834 milyon TL)	-	-
ABD Markit Hizmetler PMI	Mart	-
ABD ISM Hizmetler PMI	Mart	57
ABD ADP Özel Sektör İstihdamı	Mart	170 bin kişi
Euro Alanı Markit Hizmetler PMI	Mart	-
6 Nisan Almanya Fabrika Siparişleri	Şubat	-
7 Nisan ABD Tarım Dışı İstihdam	Mart	178 bin kişi
ABD İşsizlik Oranı	Mart	%4,7
Almanya Sanayi Üretimi	Şubat	-
İngiltere Sanayi Üretimi	Şubat	-

(G) Gerçekleşme

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman
asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Müdür Yrd.
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.